Signature Not Verified
Digitally signed by VARVARA ZACHARAKI
Date: 2021.11.27 15:49:04 EET
Reason: Signed PDF (embedded)
Location: Athens, Ethniko Typografio



ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Νοεμβρίου 2021 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | Αρ. Φύλλου **228**

## ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4859

**Μέτρα διευκόλυνσης και εκσυγχρονισμού της ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, διατάξεις για τη διενέργεια ελέγχων και την επιβολή κυρώσεων και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.**

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ**
**ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 1 Σκοπός
Άρθρο 2 Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΜΕΤΡΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
Άρθρο 3 Ορισμοί σχετικά με τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις - Αντικατάσταση των παρ. 2 και 7 και τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 4056/2012
Άρθρο 4 Μείωση ελάχιστων αποστάσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων - Ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ομοειδών ζωικών προϊόντων και υποπροϊόντων ιδιοπαραγωγής - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 3, 4 και 8 και αντικατάσταση των παρ. 7, 10 και 11 του άρθρου 5 του ν. 4056/2012
Άρθρο 5 Απλοποίηση διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της κατηγορίας Β'- Τροποποίηση της παρ. 1, των περ. β) και γ) της παρ. 2 και της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 6Β του ν. 4056/2012
Άρθρο 6 Απλοποίηση διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β' - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 6Γ του ν. 4056/2012
Άρθρο 7 Προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης περί περάτωσης των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης - Προσθήκη άρθρου 6Δ στον ν. 4056/2012
Άρθρο 8 Βελτίωση ή εκσυγχρονισμός δραστηριοτήτων υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 3 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 17α του ν. 4056/2012
Άρθρο 9 Ελάχιστες αποστάσεις από χώρους προστασίας - Τροποποίηση του Πίνακα 1 του άρθρου 20 του ν. 4056/2012
Άρθρο 10 Έγκριση επέμβασης σε χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979
Άρθρο 11 Κατασκευές κτηνοτροφικής εγκατάστασης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ
Άρθρο 12 Όργανα επιβολής διοικητικών κυρώσεων - Τροποποίηση των άρθρων 9, 13 και 45 του ν. 4036/2012
Άρθρο 13 Καθήκοντα ελέγχου και επιθεώρησης υπαλλήλων της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Άρθρο 14 Παράταση προθεσμίας εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βοσκήσιμων γαιών- Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015
Άρθρο 15 Άδειες αλίευσης ολοθούριων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 48/2018
Άρθρο 16 Παράταση προθεσμιών χορήγησης αποζημιώσεων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 209 του ν. 4820/2021
Άρθρο 17 Παράταση θητείας Προέδρου Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων
Άρθρο 18 Απασχόληση εργατών γης τρίτων χωρών - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 και προσθήκη παρ. 3α, στο άρθρο δέκατο έκτο του ν. 4783/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 19 Οριοθέτηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων- Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4797/2021
Άρθρο 20 Εκκρεμείς υποθέσεις επιχορήγησης - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 5 του άρθρου 24 του ν. 4797/2021

Άρθρο 21 Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης βάσει του Προσωρινού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επιχειρήσεις με μεγάλες οικονομικές απώλειες σε περιοχές που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές

Άρθρο 22 Επιστροφή ποσών από το προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής -Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Άρθρο 23 Χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε ιδιοκτήτες, προπονητές και αναβάτες δρομώνων ίππων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ’

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’**
**ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

**Άρθρο 1**
**Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η απλοποίηση της ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, για την αντιμετώπιση τόσο των χρόνιων ζητημάτων της κτηνοτροφικής παραγωγής, όσο και των σύγχρονων προκλήσεων που παρουσιάζει ο εν λόγω χώρος, η βελτίωση των διαδικασιών διενέργειας ελέγχων και επιβολής κυρώσεων και η επίλυση επειγόντων θεμάτων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

**Άρθρο 2**
**Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η τροποποίηση του πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Επιπροσθέτως, αποσαφηνίζεται το καθεστώς διενέργειας ελέγχων και επιβολής κυρώσεων σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ενώ αντιμετωπίζονται ζητήματα που αφορούν αφενός τη λειτουργία του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) και αφετέρου την αποστολή του, ειδικότερα δε τη χορήγηση αποζημιώσεων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’**
**ΜΕΤΡΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

**Άρθρο 3**
**Ορισμοί σχετικά με τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις - Αντικατάσταση των παρ. 2 και 7 και τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 4056/2012**

Στο άρθρο 1 του ν. 4056/2012 (Α’ 52), α) αντικαθίστανται οι παρ. 2 και 7 ως προς τους ορισμούς των πρόχειρων καταλυμάτων ζώων, καθώς και της άδειας εγκατάστασης αντίστοιχα, β) στον ορισμό του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης της παρ. 9, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, προστίθενται τα γήπεδα, εξαιρούνται οι αποθηκευτικοί χώροι και τα κτήρια για τη στέγαση των εργατών γης, αφαιρούνται τα υφιστάμενα ενδεικτικά παραδείγματα, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Κτηνοτροφική εγκατάσταση είναι το ζωικό κεφάλαιο και το σύνολο των περιφραγμένων εγκαταστάσεων, κτηρίων, γηπέδων και αποθηκών, στις οποίες περιλαμβάνονται τα συστήματα αποχέτευσης, επεξεργασίας αποβλήτων και βιολογικού καθαρισμού, εγκαταστάσεων μεταφοράς και παροχής ύδατος, που εξυπηρετούν το σκοπό και τη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Στην έννοια της κτηνοτροφικής εγκατάστασης συμπεριλαμβάνεται η χοιροτροφική και η πτηνοτροφική εγκατάσταση.

2. Πρόχειρα καταλύματα ζώων είναι οι κτηριακές υποδομές των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, οι οποίες διαθέτουν σωρευτικά τα κάτωθι χαρακτηριστικά:

α) Δεν έχουν φέροντα δομικό σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα ή δομικό χάλυβα.

β) Είναι κατασκευασμένες από υλικά, όπως πέτρες ή τσιμεντόλιθοι ή ξύλα ή κλαδιά ή λαμαρίνες ή πάνελ πολυουρεθάνης ή συνδυασμό αυτών.

Η χρήση σκυροδέματος (μπετόν) είναι δυνατή αν δεν συνιστά φέροντα δομικό σκελετό και χρησιμοποιείται μεμονωμένα για τις ανάγκες αυτών των κατασκευών. Επιτρέπεται η χρήση συνδετικών υλικών, όπως της λάσπης, ή επιχρισμάτων, όπως του ασβεστώματος.

γ) Εξυπηρετούν εκτατικής μορφής κτηνοτροφία ή μετακινούμενους κτηνοτρόφους.

δ) Μπορούν εύκολα να αποσυναρμολογηθούν και να απομακρυνθούν από το σημείο λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

3. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις εντατικής μορφής είναι οι σταυλικές εγκαταστάσεις, οι οποίες ως μέθοδο εκτροφής των ζώων χρησιμοποιούν την εντατική εκτροφή.

4. Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή (ΑΑΑ) είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εντός των ορίων της οποίας είναι εγκατεστημένη η κτηνοτροφική μονάδα. Αν η κτηνοτροφική εγκατάσταση εκτείνεται εντός των ορίων δύο ή περισσοτέρων Περιφερειακών Ενοτήτων, αρμόδια είναι η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας όπου βρίσκεται ο λειτουργικός χώρος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

5. Ισοδύναμη ζωική μονάδα είναι η μονάδα με βάση την οποία υπολογίζεται η δυναμικότητα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης σε ζωικό κεφάλαιο, που επιτυγχάνει τους ίδιους στόχους για διαφορετική κατηγορία ζώων και χρησιμοποιείται για την κατάταξη των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε κατηγορίες, με βάση την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ’ εξουσιοδότηση της παρ. 4

του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α’ 209), καθώς και για τον καθορισμό των αποστάσεων, με βάση το Παράρτημα του άρθρου 20.

6. Φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο όνομα του οποίου έχουν εκδοθεί οι άδειες, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, και το οποίο είναι υπόχρεο και υπεύθυνο για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, καθώς και των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας για τη νόμιμη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

7. α) Έγκριση ίδρυσης είναι η διοικητική πράξη με την οποία χορηγείται έγκριση ίδρυσης κτηνοτροφικής εγκατάστασης, σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΙΗ’ του ν. 4442/2016 (Α’ 230).

β) Έγκριση λειτουργίας ή γνωστοποίηση λειτουργίας είναι η διοικητική πράξη ή η διαδικασία αντίστοιχα, που αφορά στις υποδομές κάθε κατηγορίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2, με βάση την οποία επιτρέπεται η λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας.

8. Επέκταση και εκσυγχρονισμός της δραστηριότητας είναι κάθε επαύξηση, αλλαγή ή συμπλήρωση του αριθμού των ισοδύναμων ζώων, μετά την αρχική εγκατάσταση και λειτουργία της δραστηριότητας ή η προσθήκη κτηριακών ή λοιπών εγκαταστάσεων ή η μεταβολή του μηχανολογικού εξοπλισμού ή η αλλαγή ή συμπλήρωση της δραστηριότητας που πραγματοποιείται είτε μέσα στο γήπεδο όπου λειτουργεί η εγκατάσταση είτε σε όμορό του.

9. Λειτουργικός χώρος της κτηνοτροφικής εγκατάστασης είναι το τμήμα του γηπέδου ή του οικοπέδου, το οποίο ορίζεται από το περίγραμμα που περιλαμβάνει όλες τις εγκαταστάσεις της, εξαιρουμένων των αποθηκευτικών χώρων και των κτηρίων που προορίζονται για τη στέγαση των εργατών γης.».

**Άρθρο 4**
**Μείωση ελάχιστων αποστάσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων - Ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ομοειδών ζωικών προϊόντων και υποπροϊόντων ιδιοπαραγωγής - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 3, 4 και 8 και αντικατάσταση των παρ. 7, 10 και 11 του άρθρου 5 του ν. 4056/2012**

Στο άρθρο 5 του ν. 4056/2012 (Α’ 52), περί προϋποθέσεων λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων: α) στην παρ. 1 τίθεται η επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 47Α του ν. 998/1979 (Α’ 289), περί δασικής νομοθεσίας, β) επικαιροποιούνται οι παραπομπές της παρ. 2 στον ισχύοντα ν. 4067/2012 (Α’ 79), γ) στην παρ. 3, στο τέταρτο εδάφιο τροποποιείται η αναφορά στο εισηγητικό όργανο και στο έβδομο εδάφιο η προβλεπόμενη άδεια εγκατάστασης αντικαθίσταται από την έγκριση ίδρυσης και την έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας, δ) στην παρ. 4, αναδιατυπώνεται το πρώτο εδάφιο της περ. α), ως προς το πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. δδ) της περ. β) εξειδικεύεται η προβλεπόμενη εξαίρεση, περί του τρόπου μέτρησης των ελάχιστων αποστάσεων από κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ε) οι παρ. 7, 10 και 11 αντικαθίστανται, στ) το υφιστάμενο εδάφιο της παρ. 8 διαμορφώνεται ως περ. «α)» και βελτιώνεται νομοτεχνικά και στην ίδια παράγραφο προστίθεται νέα περ. β), και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5
Θέσεις, ελάχιστη έκταση, ελάχιστες αποστάσεις κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και τρόπος μέτρησης αυτών

1. Οι κάθε είδους κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ιδρύονται και λειτουργούν πέρα από κατοικημένες περιοχές (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς), καθώς επίσης και από λουτροπόλεις, παραδοσιακούς οικισμούς, εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, ποτάμια, λίμνες, αιγιαλούς, παραλίες, τη ζώνη Α’ κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων ή χαρακτηρισμένους τουριστικούς χώρους, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, καθώς και από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, εργοστάσια, βιοτεχνίες, κατασκηνωτικούς χώρους, μοναστήρια με αυξημένη επισκεψιμότητα και άλλους αντίστοιχους χώρους, τηρουμένων και των απαγορεύσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 47Α του ν. 998/1979 (Α’ 289).

2. Η ελάχιστη έκταση γηπέδου που απαιτείται για την κατασκευή κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 7, 11 και 12 του ν. 4067/2012 (Α’ 79) και τις ειδικότερες διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας που ισχύουν κάθε φορά.

3. Οι ελάχιστες αποστάσεις, μεταξύ κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, αναφέρονται στους πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20 και έχουν αμφίδρομη ισχύ, με την έννοια ότι εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο στις περιπτώσεις που στην περιοχή, όπου ήδη λειτουργεί νόμιμα κτηνοτροφική εγκατάσταση, πρόκειται να γίνει ανάληψη νέου έργου ή δραστηριότητας.

Αν μετά την εγκατάσταση οποιασδήποτε κατηγορίας, κτηνοτροφικής μονάδας εκδοθούν οικοδομικές άδειες για κατοικίες, ξενοδοχεία, σχολεία, στρατόπεδα ή άλλη δραστηριότητα που αναφέρεται στην παρ. 1, η κτηνοτροφική εκμετάλλευση δεν επηρεάζεται από τις νεότερες δραστηριότητες.

Αν η εγκατάσταση των λοιπών δραστηριοτήτων χωρεί βάσει χωροταξικού ή πολεοδομικού σχεδίου, το οποίο δεν περιέχει μεταβατικές ρυθμίσεις, υφίσταται στην περίπτωση αυτή υποχρέωση μετεγκατάστασης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία της μετεγκατάστασης, καθώς και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών,

Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της Αρμόδιας Αδειοδοτούσας Αρχής (ΑΑΑ). Κατά της απόφασης αυτής ο θιγόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο για το δικαστικό προσδιορισμό πλήρους αποζημίωσής του.

Κατ’ εξαίρεση των ανωτέρω, για τα νησιά οι αποστάσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα του άρθρου 20 του παρόντος, ισχύουν μειωμένες κατά είκοσι τοις εκατό (20%). Ειδικώς στις υφιστάμενες σταβλικές εγκαταστάσεις των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ερευνητικών και Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑΣ) του ν. 3475/2006 (Α’ 146), αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή άλλων εκπαιδευτικών δομών, ιππικών σωματείων και ιππικών εγκαταστάσεων, αθλητικού, ψυχαγωγικού, θεραπευτικού και εκπαιδευτικού σκοπού, φυσικών ή νομικών προσώπων, εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του Παραρτήματος του άρθρου 20 και τις δεσμεύσεις του χωρικού σχεδιασμού στη συγκεκριμένη περιοχή, στην οποία βρίσκονται, χορηγείται έγκριση ίδρυσης και έγκριση λειτουργίας ή υποβάλλεται γνωστοποίηση λειτουργίας, κατά περίπτωση. Η λειτουργία των ιππικών σωματείων και ιππικών εγκαταστάσεων αθλητικού, ψυχαγωγικού, θεραπευτικού και εκπαιδευτικού σκοπού αποδεικνύεται από το καταστατικό λειτουργίας τους ή από σχετική βεβαίωση της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας ή από έγγραφο φορολογικής ή άλλης δημόσιας αρχής.

4. α) Για τη μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων ως πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ορίζεται το πλησιέστερο σημείο των κτηριακών εγκαταστάσεων αυτού, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων.

Η μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων γίνεται με βάση τους πίνακες κατάταξης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, ανάλογα με τη δυναμικότητά τους, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4014/2011 και την προβλεπόμενη στην παρ. 4 αυτού υπουργική απόφαση.

β) Η μέτρηση των ανωτέρω ελάχιστων αποστάσεων γίνεται από το πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης μέχρι:

αα) Τον άξονα εθνικών δρόμων και σιδηροδρομικών γραμμών. Κατ’ εξαίρεση στις περιπτώσεις υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, που ευρίσκονται πλησίον εθνικού ή επαρχιακού οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου και δεν πληρούν τις ελάχιστες αποστάσεις του Παραρτήματος του άρθρου 20 (Πίνακας 2 του Παραρτήματος), χορηγείται άδεια εγκατάστασης.

ββ) Τις όχθες φυσικών και τεχνητών λιμνών, ταμιευτήρων πόσιμου νερού και ποταμών.

γγ) Την κατά τον ν. 2971/2001 (Α’ 285) προσδιοριζόμενη γραμμή αιγιαλού ή παραλία, στις περιπτώσεις ακτών.

δδ) Τα όρια του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου ή της εγκεκριμένης πολεοδομικής μελέτης των πάσης φύσεως οικισμών, χωριών, κωμοπόλεων, πόλεων και λουτροπόλεων.

Κατ’ εξαίρεση των ανωτέρω, στις περιπτώσεις υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, η μέτρηση των ελάχιστων αποστάσεων γίνεται από το πλησιέστερο σημείο του ορίου του λειτουργικού χώρου της κτηνοτροφικής εγκατάστασης μέχρι την πλησιέστερη κατοικία των πάσης φύσεως οικισμών, χωριών, κωμοπόλεων, πόλεων και λουτροπόλεων και στην περίπτωση στάσιμου οικισμού μέχρι το συνεκτικό τμήμα αυτού, εφόσον έχει οριστεί, διαφορετικά μέχρι την πλησιέστερη κατοικία του στάσιμου οικισμού.

εε) Την πλησιέστερη κτηριακή ή άλλου είδους εγκατάσταση εκπαιδευτηρίων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων, τουριστικών χώρων, ξενοδοχείων, τουριστικών καταλυμάτων, κατασκηνωτικών χώρων, στρατοπέδων, βιομηχανιών και βιοτεχνιών.

5. Οι ελάχιστες αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20 του παρόντος πρέπει να τηρούνται και στις περιπτώσεις που πρόκειται να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις, χώροι ή δραστηριότητες που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και χρήζουν προστασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται εκείνες που σχετίζονται με την άμυνα της Χώρας, τη δημόσια ασφάλεια και την υγεία. Στην περίπτωση που επιβάλλεται οι αποστάσεις να είναι μεγαλύτερες, τότε απαιτείται μετεγκατάσταση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, η οποία πραγματοποιείται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης και πλήρους αποζημίωσης του ιδιοκτήτη της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, από τον φορέα, υπέρ του οποίου επιβάλλεται η μετεγκατάσταση. Οι όροι, η διαδικασία της μετεγκατάστασης, το ύψος της αποζημίωσης και ο ορισμός νέων αποστάσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής σταυλισμού και της ΑΑΑ. Κατά της απόφασης αυτής ο θιγόμενος μπορεί να προσφύγει στο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο για το δικαστικό προσδιορισμό πλήρους αποζημίωσής του.

6. Οι αποστάσεις των χώρων που αναφέρονται στο Παράρτημα του άρθρου 20 από εκτροφεία θηραμάτων, των οποίων τα εκτρεφόμενα ζώα αποτελούν αντικείμενο ελεγχόμενου κυνηγιού, όπως λαγοί, αγριόχοιροι, αγριοπρόβατα, αγριοκάτσικα, ελαφοειδή, φασιανοί, ορτύκια, μπεκάτσες και γουνοφόρα ζώα και από εκτροφεία λοιπών ειδών άγριας πανίδας, εγχώριας ή εισαγόμενης, όπως σαλιγκάρια, κροκόδειλοι, χελώνες και φίδια, καθορίζονται κατά περίπτωση, κατά την κρίση της ΑΑΑ, μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής σταυλισμού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και να μην επηρεάζεται δυσμενώς το περιβάλλον.

7. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και είκοσι πέντε τοις εκα-

τό (25%), οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20.

Η διαδικασία κινείται με την υποβολή σχετικής αίτησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Έννομο συμφέρον έχει ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή των εγκαταστάσεων της υποπερ. εε) της περ. β) της παρ. 4.

Στην περίπτωση υποβολής αίτησης από φορέα εγκατάστασης της υποπερ. εε) της περ. β) της παρ. 4, η ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, καθώς και κατά περίπτωση της αδειοδοτούσας αρχής κάθε εγκατάστασης της ως άνω υποπερίπτωσης ή του αρμόδιου καθ’ ύλην Υπουργείου.

Κριτήρια για την έκδοση της παραπάνω απόφασης είναι η προστασία της δημόσιας υγείας, οι ειδικές γεωγραφικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν γύρω από τη συγκεκριμένη μονάδα, καθώς και η κύρια απασχόληση των κατοίκων της περιοχής.

8. α) Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20, όταν ανάμεσα στους χώρους ή δραστηριότητες που χρήζουν προστασίας και στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις μεσολαβούν λόφοι, χαράδρες, κοιλάδες ή άλλες σοβαρές μεταβολές του ανάγλυφου του εδάφους.

β) Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑΑ, που εκδίδεται μετά από γνώμη της επιτροπής σταυλισμού, επιτρέπεται να μειωθούν μέχρι και πενήντα τοις εκατό (50%) οι αποστάσεις που αναφέρονται στους πίνακες του Παραρτήματος του άρθρου 20, για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε απόσταση έως και δέκα (10) χιλιόμετρα από τα σύνορα της ηπειρωτικής χώρας.

9. Εκτός των αποστάσεων του Παραρτήματος του άρθρου 20 του παρόντος, είναι δυνατόν, με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από την ψήφιση του παρόντος, να εφαρμοστεί και ένα σύστημα μέτρησης συγκεκριμένων ρύπων, ώστε να αξιολογείται ο βαθμός επιβάρυνσης του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος από τη λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας και να τροποποιούνται αναλόγως οι προαναφερθείσες αποστάσεις του άρθρου 20 του παρόντος.

10. Εντός της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή σε όμορο ακίνητο επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων:

α) Επεξεργασίας ομοειδών ζωικών προϊόντων, τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από την ίδια κτηνοτροφική εγκατάσταση, όπως προϊόντων γάλακτος και προϊόντων με βάση το κρέας,

β) ωοσκόπησης και συσκευασίας αυγών με την προϋπόθεση ότι τα αυγά προέρχονται αποκλειστικά από την ίδια πτηνοτροφική εγκατάσταση,

γ) επεξεργασίας ζωικών υποπροϊόντων, τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από την ίδια κτηνοτροφική εγκατάσταση.

Η λειτουργία των εγκαταστάσεων των ανωτέρω περιπτώσεων τελεί υπό την επιφύλαξη της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, ιδίως της κτηνιατρικής και υγειονομικής, της νομοθεσίας περί ζωικών υποπροϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της αδειοδότησης, καθώς και της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία του καταναλωτή, την εξασφάλιση των απαραίτητων συνθηκών για την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων και τη συμμόρφωση με την ορθή επισήμανση της χώρας καταγωγής των παραγόμενων προϊόντων, την ορθή χρήση των ενδείξεων «Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (Π.Ο.Π.)», «Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (Π.Γ.Ε.)», «Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν (Ε.Π.Ι.Π.) και «βιολογικά προϊόντα».».

Οι εγκαταστάσεις των ανωτέρων περιπτώσεων λειτουργούν υπό τον ίδιο με την κτηνοτροφική εγκατάσταση φορέα και μεταβιβάζονται ενιαία. Η έκδοση των απαραίτητων παραστατικών για τη διακίνηση των προϊόντων δεν μεταβάλλει το ασφαλιστικό καθεστώς του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

11. Φορείς κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων επιτρέπεται να διαθέτουν:

α) ιδιοπαραχθέντα γαλακτοκομικά προϊόντα της περ. α) της παρ. 10, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 3724/162303/22.12.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 3438), και

β) πουλερικά και λαγόμορφα, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 2379/82701/19.7.2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 2330).»

**Άρθρο 5**
**Απλοποίηση διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της κατηγορίας Β’ - Τροποποίηση της παρ. 1, των περ. β) και γ) της παρ. 2 και της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 6Β του ν. 4056/2012**

Στο άρθρο 6Β του ν. 4056/2012 (Α’ 52), περί των δικαιολογητικών ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της Κατηγορίας Β’: α) η παραπομπή στην απόφαση της παρ. 1 τροποποιείται, β) η περ. β) της παρ. 2 βελτιώνεται νομοτεχνικά, γ) η υποπερ. γδ) της περ. γ) της παρ. 2 αντικαθίσταται, δ) στην υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 3 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 6Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6Β
Ίδρυση και λειτουργία κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της Κατηγορίας Β’

1. Για την ίδρυση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για τις δραστηριότητες που κατατάσσονται στην κατηγορία Β’, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α’ 209), απαιτείται η έκδοση έγκρισης

ίδρυσης και για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών απαιτείται η γνωστοποίηση λειτουργίας.

2. Για τη χορήγηση της έγκρισης ίδρυσης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων της παρ. 1, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποβάλλει στην αρμόδια ΔΑΟΚ αίτηση η οποία συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Δήλωση υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 46296/8.8.2013 (Β’ 2002) κοινή απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Στην περίπτωση εκτάσεων δασικού χαρακτήρα ακολουθείται η διαδικασία του επιτρεπτού της επέμβασης.

β) Έγγραφα που αποδεικνύουν την κυριότητα ή τις νόμιμες προϋποθέσεις χρήσης του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, όπως συμβόλαιο και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης με μεταγραφή στο οικείο υποθηκοφυλακείο ή απόφαση παραχώρησης ή απόφαση μίσθωσης ή απλό μισθωτήριο, το οποίο έχει υποβληθεί στη Φορολογική Διοίκηση ή ιδιωτικό συμφωνητικό το οποίο έχει υποβληθεί στη Φορολογική Διοίκηση ή δικαστική απόφαση νομίμως μεταγεγραμμένη ή συμβολαιογραφική δήλωση αποδοχής κληρονομιάς, κληρονομητήριο και έκθεση περιγραφής ακινήτων ή κάθε άλλο έγγραφο που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία και περιέχει εγγραπτέα πράξη σύστασης δικαιωμάτων κυριότητας, ή αντίγραφο δήλωσης στοιχείων ακινήτων Ε9.

γ) Ζωοτεχνική μελέτη η οποία περιλαμβάνει:

γα) Το είδος και τον αριθμό των ζώων που θα εκτρέφονται στην κτηνοτροφική εγκατάσταση.

γβ) Τον τύπο σταυλισμού των ζώων.

γγ) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου στο οποίο θα κατασκευαστεί η κτηνοτροφική εγκατάσταση.

γδ) Αρχιτεκτονικά σχέδια των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Από την υποχρέωση του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται τα πρόχειρα καταλύματα ζώων της παρ. 2 του άρθρου 1 και τυχόν υφιστάμενα αυθαίρετα κτήρια, για τα οποία υποβάλλεται σκαρίφημα, στο οποίο απεικονίζονται οι όψεις, η κάτοψη και η τομή τους.

γε) Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και του τρόπου διαχείρισης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

γστ) Την τήρηση των ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και χώρων ή δραστηριοτήτων του Παραρτήματος του άρθρου 20, καθώς και πηγών ύδατος.

Εντός πενήντα (50) ημερών από την υποβολή της αίτησης έγκρισης ίδρυσης, η αρμόδια ΔΑΟΚ εξετάζει την αίτηση και τα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν και χορηγεί την έγκριση για την ίδρυση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή απορρίπτει την αίτηση αιτιολογημένα.

Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, οι εγκρίσεις ίδρυσης θεωρούνται σιωπηρώς χορηγηθείσες, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4442/2016, και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει από την αρμόδια ΔΑΟΚ τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης.

Η έγκριση ίδρυσης ισχύει για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών με δυνατότητα παράτασης ενός (1) έτους, εφόσον κατά τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης έχει ξεκινήσει η υλοποίηση της εγκατάστασης και έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα παράτασης, με τους λόγους για τους οποίους απαιτείται η παράταση.

3. α) Μετά από την ολοκλήρωση της κατασκευής των εγκαταστάσεων της κατηγορίας Β’ της παρ. 1 και πριν από τη μεταφορά ζωικού κεφαλαίου σε αυτές, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποβάλλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης στην αρμόδια ΔΑΟΚ, η οποία του χορηγεί αποδεικτικό υποβολής. Η ΔΑΟΚ παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητας. Η ΔΑΟΚ υποχρεούται να κοινοποιεί τη γνωστοποίηση εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών κατά περίπτωση στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές, στις αρμόδιες περιβαλλοντικές και υγειονομικές υπηρεσίες, στις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες και υπηρεσίες δόμησης και σε τυχόν άλλη αρχή κατά την κρίση της αρμόδιας ΔΑΟΚ, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση περί της έναρξης λειτουργίας και να ασκούν τους κατά νόμον προβλεπόμενους ελέγχους.

β) Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποχρεούται να διαθέτει τα αναγκαία δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στην έδρα της εγκατάστασης κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της και παραμένουν διαθέσιμα για έλεγχο. Τα δικαιολογητικά αυτά είναι τα εξής:

βα) Έγκριση ίδρυσης που έχει χορηγηθεί από την αρμόδια ΔΑΟΚ, με την οποία έγινε και η υπαγωγή σε ΠΠΔ, σύμφωνα με την υπ’ αρ. 46296/8.8.2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ββ) Οικοδομική άδεια των κτιριακών εγκαταστάσεων ή έγκριση κατασκευής ή βεβαίωση απαλλαγής από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας ή απόφαση εξαίρεσης από την κατεδάφιση ή βεβαίωση περαίωσης κατά τη διαδικασία νομιμοποίησης αυθαιρέτου σύμφωνα με τον ν. 4495/2017. Κατ’ εξαίρεση, τα δικαιολογητικά του πρώτου εδαφίου δεν απαιτούνται για τα πρόχειρα καταλύματα ζώων της παρ. 2 του άρθρου 1.

βγ) Αντίγραφο της ζωοτεχνικής μελέτης, η οποία υποβλήθηκε κατά τη διαδικασία χορήγησης της έγκρισης για την ίδρυση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

βδ) Έγκριση και διακριτικό αριθμό σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ. 216/2003, στην περίπτωση εγκατάστασης εκτροφής ωοπαραγωγών ορνίθων.

βε) Βεβαίωση του άρθρου 3 του π.δ. 224/1998 και διακριτικό αριθμό του άρθρου 4 της υπ’ αρ. 2063/141781/11.11.2014 (Β’ 3091) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουρ-

γού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην περίπτωση πτηνοτροφικών επιχειρήσεων πολλαπλασιασμού, επιλογής, καθώς και εκκολαπτηρίων.

βστ) Διακριτικό αριθμό, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 224/1998 στην περίπτωση πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων εκτροφής πουλερικών απόδοσης για εμπορία ως οικόσιτων.

βζ) Αριθμό καταχώρισης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και δεν υπάγονται στις υποπερ. βδ’, βε’ και βστ’. Ο αριθμός αυτός χορηγείται σε κάθε περίπτωση μετά από την ολοκλήρωση της κατασκευής των κτιριακών εγκαταστάσεων και πριν από τη μεταφορά ζωικού κεφαλαίου σε αυτές.».

**Άρθρο 6**
**Απλοποίηση διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β’ - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 6Γ του ν. 4056/2012**

Στο άρθρο 6Γ του ν. 4056/2012 (Α’ 52), περί των δικαιολογητικών των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β’: α) η παραπομπή στην απόφαση της παρ. 1 τροποποιείται, β) η περ. δ) της παρ. 2 καταργείται, γ) η περ. ε) της παρ. 2 βελτιώνεται νομοτεχνικά, δ) η υποπερ. στδ) της περ. στ) της παρ. 2 αντικαθίσταται, ε) στην υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 3 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 6Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6Γ
Ίδρυση και λειτουργία κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β’

1. Για την ίδρυση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας κάτω των ορίων της κατηγορίας Β’, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α’ 209), απαιτείται η έκδοση έγκρισης ίδρυσης και για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών απαιτείται η γνωστοποίηση λειτουργίας.

2. Για τη χορήγηση της έγκρισης ίδρυσης των εγκαταστάσεων της παρ. 1, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποβάλλει στην αρμόδια ΔΑΟΚ αίτηση η οποία συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας Δόμησης περί υπαγωγής ή μη της έκτασης, στην οποία βρίσκεται το γήπεδο όπου θα κατασκευαστεί η κτηνοτροφική εγκατάσταση, σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις του χωρικού σχεδιασμού.

β) Πράξη χαρακτηρισμού της έκτασης και τελεσιδικία αυτής, εφόσον στην περιοχή δεν έχουν αναρτηθεί ή θεωρηθεί δασικοί χάρτες. Στην περίπτωση ύπαρξης αναρτημένου ή θεωρημένου δασικού χάρτη, λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4467/2017 (Α’ 56). Όταν πρόκειται για δασικού χαρακτήρα έκταση, ακολουθείται η διαδικασία του επιτρεπτού της επέμβασης και εκδίδεται αρμοδίως απόφαση έγκρισης επέμβασης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

γ) Έγκριση από τις αρμόδιες αρχαιολογικές υπηρεσίες, εφόσον η περιοχή εμπίπτει στις διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α’ 153).

δ) [Καταργείται]

ε) Έγγραφα που αποδεικνύουν την κυριότητα ή τις νόμιμες προϋποθέσεις χρήσης του γηπέδου της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης, όπως συμβόλαιο και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού ή συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης με μεταγραφή στο οικείο υποθηκοφυλακείο ή απόφαση παραχώρησης ή απόφαση μίσθωσης ή απλό μισθωτήριο το οποίο έχει υποβληθεί στη Φορολογική Διοίκηση ή ιδιωτικό συμφωνητικό, το οποίο έχει υποβληθεί στη Φορολογική Διοίκηση ή δικαστική απόφαση νομίμως μεταγεγραμμένη ή συμβολαιογραφική δήλωση αποδοχής κληρονομιάς, κληρονομητήριο και έκθεση περιγραφής ακινήτων ή κάθε άλλο έγγραφο που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία και περιέχει εγγραπτέα πράξη σύστασης δικαιωμάτων κυριότητας, ή αντίγραφο δήλωσης στοιχείων ακινήτων Ε9.

στ) Ζωοτεχνική μελέτη η οποία περιλαμβάνει:

στα) Το είδος και τον αριθμό των ζώων που θα εκτρέφονται στην κτηνοτροφική εγκατάσταση.

στβ) Τον τύπο σταυλισμού των ζώων.

στγ) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου στο οποίο θα κατασκευαστεί η κτηνοτροφική εγκατάσταση.

στδ) Αρχιτεκτονικά σχέδια των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Από την υποχρέωση του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται τα πρόχειρα καταλύματα ζώων της παρ. 2 του άρθρου 1 και τυχόν υφιστάμενα αυθαίρετα κτήρια, για τα οποία υποβάλλεται σκαρίφημα, στο οποίο απεικονίζονται οι όψεις, η κάτοψη και η τομή τους.

στε) Περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και του τρόπου διαχείρισης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

στστ) Περιγραφή του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων που θα προκύπτουν από τη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

στζ) Την τήρηση των ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και χώρων ή δραστηριοτήτων του Παραρτήματος του άρθρου 20, καθώς και πηγών ύδατος.

Εντός πενήντα (50) ημερών από την υποβολή της αίτησης έγκρισης ίδρυσης, η αρμόδια ΔΑΟΚ εξετάζει την αίτηση και τα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν και χορηγεί την έγκριση για την ίδρυση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή απορρίπτει την αίτηση αιτιολογημένα. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, οι εγκρίσεις ίδρυσης θεωρούνται σιωπηρώς χορηγηθείσες, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4442/2016, και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει από την αρμόδια αρχή τη χορήγηση σχετικής βεβαίωσης. Η έγκριση ίδρυσης ισχύει για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών με δυνατότητα παράτασης ενός

(1) έτους, εφόσον κατά τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης έχει ξεκινήσει η υλοποίηση της εγκατάστασης και έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα παράτασης με τους λόγους για τους οποίους απαιτείται η παράταση.

3. α) Μετά από την ολοκλήρωση της κατασκευής των εγκαταστάσεων κάτω των ορίων της κατηγορίας Β΄ της παρ. 1 και πριν από τη μεταφορά ζωικού κεφαλαίου σε αυτές, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποβάλλει γνωστοποίηση για τη λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης στην αρμόδια ΔΑΟΚ, η οποία του χορηγεί αποδεικτικό υποβολής. Η ΔΑΟΚ παραλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τη γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται από τον φορέα της δραστηριότητας με ευθύνη του για τα περιλαμβανόμενα σε αυτήν στοιχεία. Μετά από την υποβολή της γνωστοποίησης, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία της δραστηριότητας. Η ΔΑΟΚ υποχρεούται να κοινοποιεί τη γνωστοποίηση εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών κατά περίπτωση στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές, στις αρμόδιες περιβαλλοντικές και υγειονομικές υπηρεσίες, στις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες και υπηρεσίες δόμησης και σε τυχόν άλλη αρχή κατά την κρίση της αρμόδιας ΔΑΟΚ, προκειμένου αυτές να λάβουν γνώση περί της έναρξης λειτουργίας και να ασκούν τους κατά νόμον προβλεπόμενους ελέγχους.

β) Πριν από την υποβολή της γνωστοποίησης λειτουργίας, ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης υποχρεούται να διαθέτει τα αναγκαία δικαιολογητικά, τα οποία δεν συνυποβάλλονται με τη γνωστοποίηση, αλλά τηρούνται μαζί με το αποδεικτικό υποβολής της γνωστοποίησης στην έδρα της εγκατάστασης κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της και παραμένουν διαθέσιμα για έλεγχο. Τα δικαιολογητικά αυτά είναι τα εξής:

βα) Έγκριση ίδρυσης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

ββ) Οικοδομική άδεια των κτιριακών εγκαταστάσεων ή έγκριση κατασκευής ή βεβαίωση απαλλαγής από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας ή απόφαση εξαίρεσης από την κατεδάφιση ή βεβαίωση περαίωσης κατά τη διαδικασία νομιμοποίησης αυθαιρέτου, σύμφωνα με τον ν. 4495/2017 (Α’ 167). Κατ’ εξαίρεση, τα δικαιολογητικά του πρώτου εδαφίου δεν απαιτούνται για τα πρόχειρα καταλύματα ζώων της παρ. 2 του άρθρου 1 του παρόντος.

βγ) Αντίγραφο της ζωοτεχνικής μελέτης, η οποία υποβλήθηκε κατά τη διαδικασία χορήγησης της έγκρισης για την ίδρυση της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

βδ) Βεβαίωση του άρθρου 3 του π.δ. 224/1998 και διακριτικό αριθμό του άρθρου 4 της υπ’ αρ. 2063/141781/11.11.2014 (Β’ 3091) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην περίπτωση πτηνοτροφικών επιχειρήσεων πολλαπλασιασμού, επιλογής, καθώς και εκκολαπτηρίων.

βε) Διακριτικό αριθμό, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 224/1998, στην περίπτωση πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων εκτροφής πουλερικών απόδοσης για εμπορία ως οικόσιτων.

βστ) Αριθμό καταχώρισης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και δεν υπάγονται στις υποπερ. βδ’και βε’. Ο αριθμός αυτός χορηγείται σε κάθε περίπτωση μετά από την ολοκλήρωση της κατασκευής των κτιριακών εγκαταστάσεων και πριν από τη μεταφορά ζωικού κεφαλαίου σε αυτές.».

**Άρθρο 7**
**Προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης περί περάτωσης των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης - Προσθήκη άρθρου 6Δ στον ν. 4056/2012**

Μετά το άρθρο 6Γ του ν. 4056/2012 (Α’ 52) προστίθεται άρθρο 6Δ ως εξής:

«Άρθρο 6Δ
Προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης περί περάτωσης των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης

Για τη χορήγηση των δικαιολογητικών των περ. γ) έως στ) της παρ. 3 του άρθρου 6Α, των υποπερ. βδ) έως βζ) της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 6Β και των υποπερ. βδ) έως βστ) της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 6Γ, απαιτείται, πλέον των λοιπών απαιτούμενων δικαιολογητικών, η προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α’ 75) του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης στην αρμόδια αρχή έκδοσης, περί περάτωσης των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.».

**Άρθρο 8**
**Βελτίωση ή εκσυγχρονισμός δραστηριοτήτων υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών - Τροποποίηση των παρ. 1, 2, 3 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 17α του ν. 4056/2012**

Στο άρθρο 17α του ν. 4056/2012 (Α’ 52), περί των υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων: α) η παρ. 1 τροποποιείται ως προς τη χορήγηση αριθμού καταχώρισης σε υφιστάμενες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, τίθεται επιφύλαξη στο αμεταβίβαστο και μη τροποποιήσιμο της άδειας διατήρησης και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) στην περ. α) της παρ. 2, περί χορήγησης άδειας διατήρησης, αφαιρείται η προϋπόθεση ίδρυσης της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 η προθεσμία υποβολής αιτήματος συνέχισης λειτουργίας παρατείνεται, δ) προστίθεται παρ. 9, και το άρθρο 17α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17α
Συνέχιση λειτουργίας υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών

1. Σε υφιστάμενες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, με δυναμικότητα μεγαλύτερη από αυτή που καθορίζεται με τις αποφάσεις των οικείων Περιφερειαρχών για τη διατήρηση οικοσίτων ζώων, οι οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ήταν εγκατεστημένες είτε

εντός ορίων κατοικημένων περιοχών είτε πλησίον αυτών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και διέθεταν ζωικό κεφάλαιο, χορηγείται:

α) άδεια διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης και

β) αριθμός καταχώρισης από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή, εφόσον δεν έχει ήδη χορηγηθεί.

Η άδεια διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης δεν μεταβιβάζεται, δεν τροποποιείται με την επιφύλαξη της παρ. 9 και ανακαλείται, όταν για οποιονδήποτε λόγο διακοπεί η λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

2. Για τη χορήγηση της άδειας διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις πρέπει, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να λειτουργούν και να διαθέτουν ζωικό κεφάλαιο είτε εντός ορίων κατοικημένων περιοχών είτε πλησίον αυτών και σε αποστάσεις μικρότερες από εκείνες που ορίζονταν στους πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20, όπως αυτές είναι δυνατόν να προσαρμοσθούν με βάση τις παρ. 3 και 7 του άρθρου 5 για τη μείωση των ελαχίστων αποστάσεων.

β) Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις διατηρούν τη δυναμικότητα που έχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εκτός εκείνων που υπερβαίνουν το 25% των ανωτάτων ορίων της κατηγορίας Β’, όπως ορίζονται με την υπ’ αρ. 1958/13.1.2012 (Β’ 21) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως ισχύει, οι οποίες μειώνουν τη δυναμικότητά τους στο ως άνω ποσοστό.

3. Όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις λειτουργούσαν εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτημα στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) μέχρι τις 31.12.2022. Έως την ημερομηνία αυτή αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν αλλά δεν εκτελέστηκαν και διατάσσουν τη διακοπή λειτουργίας, την αποβολή, την κατεδάφιση ή την επιβολή προστίμου. Οι διοικητικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου ανακαλούνται οριστικά εφόσον εκδοθεί η άδεια διατήρησης της παρ. 2.

4. Μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας, διακόπτεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη η λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δεν έχουν υποβάλει ανάλογο αίτημα, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής Σταυλισμού.

5. Η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας διατήρησης, οι κυρώσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των τυχόν συναρμόδιων Υπουργών. Μέχρι την έκδοση της ως άνω απόφασης αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης που τυχόν έχουν εκδοθεί και ανακαλούνται οριστικά εφόσον εκδοθεί η άδεια διατήρησης.

6. Παραβάσεις, οι οποίες έχουν διαπιστωθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην απόφαση της παρ. 5.

7. Αποφάσεις των ΔΑΟΚ, που αφορούν στη διακοπή λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που λειτουργούσαν μέχρι την έναρξη ισχύος αυτού του άρθρου εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών και δεν έχουν εκτελεσθεί ανακαλούνται, εφόσον οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2.

8. Ενστάσεις επί αποφάσεων ΔΑΟΚ που αφορούν στη διακοπή λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που λειτουργούσαν μέχρι την έναρξη ισχύος αυτού του άρθρου εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2, τίθενται στο αρχείο και οι σχετικές αποφάσεις ανακαλούνται οριστικά από την αρχή που τις εξέδωσε.

9. Κατ’ εξαίρεση της παρ. 1, άδεια διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, μπορεί να τροποποιείται για τη βελτίωση των υφιστάμενων συνθηκών υγιεινής του ζωϊκού κεφαλαίου ή τον εκσυγχρονισμό δραστηριοτήτων, όπως για την κατασκευή αμελκτηρίου.

Σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η αύξηση του αριθμού των εκτρεφόμενων ζώων ή αλλαγή της σύνθεσης του ζωικού κεφαλαίου ή επέκταση, πέραν των απαιτούμενων για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, εγκαταστάσεων.».

**Άρθρο 9**
**Ελάχιστες αποστάσεις από χώρους προστασίας - Τροποποίηση του Πίνακα 1 του άρθρου 20 του ν. 4056/2012**

Στη στήλη «Χώροι προστασίας» του πίνακα 1 του άρθρου 20 του ν. 4056/2012 (Α’ 52): α) μετά τη λέξη «στρατόπεδα», προστίθενται οι λέξεις «πλην στρατιωτικών αεροδρομίων, για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τα πολιτικά αεροδρόμια», β) μετά τις λέξεις «υγειονομική προστασία» προστίθενται οι λέξεις «, πλην σφαγείων, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την υγεία των ζώων» και ο πίνακας 1 διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ελάχιστες αποστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (πλην των οικοσίτων ζώων) από ξενοδοχεία, λοιπά τουριστικά καταλύματα, βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα που απαιτούν υγειονομική προστασία, στρατόπεδα, μοναστήρια κ.λπ. σε μέτρα.

| Χώροι προστασίας | Αριθμός ισοδυνάμων ζώων | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | <6 | 6-10 | 11-20 | 21-40 | 41-80 | 81-160 | 161-320 | 321-650 | >650 |
| Ξενοδοχεία και άλλα νόμιμα τουριστικά καταλύματα και κατασκηνωτικοί χώροι, στρατόπεδα, πλην στρατιωτικών αεροδρομίων, για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τα πολιτικά αεροδρόμια. | 400 | 400 | 400 | 600 | 800 | 800 | 800 | 800 | 800 |
| Βιομηχανίες-βιοτεχνίες μη υγειονομικού ενδιαφέροντος με παραγωγικές διαδικασίες άσχετα με τον αριθμό των εργαζομένων. | χωρίς περιορισμό | χωρίς περιορισμό | χωρίς περιορισμό | 150 | 150 | 150 | 150 | 150 | 150 |
| Βιομηχανίες-βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα τα οποία απαιτούν υγειονομική προστασία, πλην σφαγείων, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για την υγεία των ζώων. | 100 | 150 | 200 | 250 | 300 | 350 | 400 | 500 | 600 |
| Ποτάμια συνεχούς ροής εφόσον χαρακτηρισθούν έτσι από την αρμόδια Επιτροπή. | 50 | 100 | 150 | 200 | 250 | 250 | 250 | 250 | 250 |
| Μοναστήρια εφόσον δεν έχουν δικές τους οργανωμένες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. | Οι αποστάσεις θα καθορίζονται κατά περίπτωση και κατά την κρίση της αρμόδιας Επιτροπής, η οποία θα λαμβάνει υπόψη και τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν. 1811/88 (Α' 231) | | | | | | | | |

**Άρθρο 10**
**Έγκριση επέμβασης σε χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979**

Η παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α’ 289) βελτιώνεται νομοτεχνικά, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κάθε επιτρεπτή, κατά τις διατάξεις του παρόντος, επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις ως και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις, σύμφωνα με τους όρους της περ. ε’ της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση. Η έγκριση αυτή χορηγείται από το Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της οικείας δασικής αρχής,

εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην παρ. 4 ή στα άρθρα 46 έως 61. Όταν πρόκειται για επέμβαση σε χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις που ανήκουν σε περιοχές όπου υπάρχουν κυρωμένοι δασικοί χάρτες η εισήγηση της οικείας δασικής αρχής χορηγείται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από το αίτημα του ενδιαφερομένου.

Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, απαιτείται και η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη.».

**Άρθρο 11**
**Κατασκευές κτηνοτροφικής εγκατάστασης**

1. Αν κατά της έκθεσης αυτοψίας του άρθρου 92 του ν. 4495/2017 (Α’ 167), με την οποία κατασκευές κτηνοτροφικής εγκατάστασης διαπιστώνονται και χαρακτηρίζονται ως αυθαίρετες, ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 93 του ως άνω νόμου, η οποία περιέχει αίτημα έκδοσης άδειας νομιμοποίησης αυθαίρετων κατασκευών της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, η επιτροπή εξέτασης προσφυγών αυθαιρέτων του άρθρου 17 του ν. 4495/2017, υπολογίζει τα πρόστιμα και χορηγεί προθεσμία αναστολής κατεδάφισης εννέα (9) μηνών για την προσκόμιση άδειας νομιμοποίησης, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τρεις (3) μήνες, κατά παρέκκλιση της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 93 του ν. 4495/2017. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η κατασκευή κρίνεται κατεδαφιστέα και οριστικοποιούνται τα πρόστιμα.

2. Αν ο ιδιοκτήτης κτηνοτροφικής εγκατάστασης προβεί σε νομιμοποίηση των σχετικών αυθαίρετων κατασκευών μέσα σε ένα (1) έτος από την κοινοποίηση ή από τον χρόνο γνώσης με οιονδήποτε τρόπο της έκθεσης αυτοψίας, επιβάλλεται, σύμφωνα με το Τμήμα Δ’ του ν. 4495/2017, πρόστιμο ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) του προστίμου ανέγερσης της έκθεσης αυτοψίας και διατήρησης από τη διαπίστωση του αυθαιρέτου έως την ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας, κατά παρέκκλιση της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 94 του ν. 4495/2017.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ’**
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ**

**Άρθρο 12**
**Όργανα επιβολής διοικητικών κυρώσεων - Τροποποίηση των άρθρων 9, 13 και 45 του ν. 4036/2012**

1. Η παρ. 17 του άρθρου 9 του ν. 4036/2012 (Α’ 8), περί επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων, αντικαθίσταται ως εξής:

«17. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.».

2. Η παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4036/2012, περί επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας που αφορούν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων, αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής.».

3. Οι παρ. 13 και 14 του άρθρου 45 του ν. 4036/2012, περί διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις που αφορούν την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων, αντικαθίστανται ως εξής:

«13. Οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

14. Για τις παραβάσεις των παρ. 1 έως 11, εκτός των παραβάσεων του άρθρου 38, για τις οποίες εισηγείται η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων, οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων ή του Τμήματος Προστασίας Φυτών της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, κατά λόγον αρμοδιότητας.».

**Άρθρο 13**
**Καθήκοντα ελέγχου και επιθεώρησης υπαλλήλων της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

1. Οι υπάλληλοι του κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης ΠΕ09 και ΠΕ10 της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατά την εκτέλεση των ελεγκτικών και επιθεωρησιακών καθηκόντων τους:

α) Έχουν δικαιώματα, καθήκοντα και υποχρεώσεις ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου.

β) Μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, με ή χωρίς προειδοποίηση, στην ελεγχόμενη ή επιθεωρούμενη υπηρεσία, οργανισμό, φορέα ή νομικό πρόσωπο και να μελετούν επί τόπου την προς εξέταση υπόθεση, ζητώντας να τους τεθούν υπόψη οποιαδήποτε στοιχεία, έγγραφα ή αρχεία είναι κατά την κρίση τους αναγκαία προς τον σκοπό αυτό, καθώς και να παραλαμβάνουν τέτοια έγγραφα και αρχεία ή αντίγραφά τους, εκδίδοντας σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής, χωρίς να υπόκεινται στους περιορισμούς της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί φορολογικού, επιχειρηματικού, τραπεζικού και χρηματιστηριακού απορρήτου. Στις επιτόπιες επιθεωρήσεις μπορούν να ζητήσουν την παρουσία του προϊσταμένου της υπηρεσίας ή του ασκούντος τη διοίκηση του νομικού προσώπου που ελέγχεται ή επιθεωρείται. Οι ελεγχόμενοι ή επιθεωρούμενοι υποχρεούνται να παρέχουν χωρίς καθυστέρηση τις πληροφορίες, έγγραφα, αρχεία και στοιχεία που τους ζητούνται και γενικότερα κάθε αναγκαία συνδρομή, η οποία θα τους ζητηθεί.

γ) Μπορούν να ζητούν τη σύμπραξη τεχνικών ή εμπειρογνωμόνων οποιασδήποτε ειδικότητας κρίνουν αναγκαία για την πληρέστερη εκτέλεση των καθηκόντων τους.

δ) Θεωρούνται ιεραρχικά ανώτεροι των υπαλλήλων που προϊστανται των υπηρεσιών και φορέων που επιθεωρούν.

ε) Μπορούν να χρησιμοποιούν κατά τη διενέργεια ένορκων διοικητικών εξετάσεων, ως γραμματείς, υπαλλήλους των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή των υπηρεσιών, οργανισμών και φορέων που επιθεωρούν.

2. Οι υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ09 και ΠΕ10 της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης πριν την ανάληψη καθηκόντων ελέγχου ή επιθεώρησης σε περίπτωση που:

α) από την έκβαση συγκεκριμένου ελέγχου ή επιθεώρησης έχουν ή εξαρτούν άμεσο ή έμμεσο συμφέρον ή

β) με το αντικείμενο του ελέγχου ή της επιθεώρησης έχουν αναμειχθεί αυτοπροσώπως με οποιαδήποτε ιδιότητα, πλην αυτής του ελεγκτή/επιθεωρητή του παρόντος,

γ) εάν υπήρξαν κατά την προηγούμενη πενταετία, πριν από την ανάληψη καθηκόντων στη Διεύθυνση Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού, Προϊστάμενοι, Πρόεδροι, Διοικητές ή Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου των υπηρεσιών, φορέων, οργανισμών και νομικών προσώπων ή υπηρεσιών αυτών, που καλούνται να ελέγξουν ή επιθεωρήσουν,

δ) εφόσον έχουν με συνδεόμενο με τον έλεγχο ή την επιθεώρηση πρόσωπο, είτε την ιδιότητα του συζύγου ή συμβιούντος υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α’ 181) ή συγγενούς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ’ ευθεία μεν γραμμή, απεριορίστως, εκ πλαγίου δε, μέχρι και τετάρτου βαθμού, είτε ιδιαίτερο δεσμό ή εχθρότητα. Εφόσον συντρέχει οποιαδήποτε από τα ανωτέρω γεγονότα, οι υπάλληλοι αυτοί αποκλείονται, με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης, από την εκτέλεση των συγκεκριμένων καθηκόντων ελέγχου και επιθεώρησης.

3. Οι υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ09 και ΠΕ10 της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων ελέγχου και επιθεώρησης:

α) Δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω, παράνομες πράξεις ή παραλείψεις που τελούνται από δόλο ή βαρεία αμέλεια, περιλαμβανομένης και της περίπτωσης αποσιώπησης οποιουδήποτε από τα γεγονότα αναφέρονται στην παρ. 2.

β) Εφόσον εξετάζονται ή διώκονται ενώπιον ποινικών δικαστηρίων ή ενάγονται ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων, για αποδιδόμενες σε αυτούς πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ελεγκτή ή επιθεωρητή, μπορούν να παρίστανται και να εκπροσωπούνται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατόπιν σχετικού αιτήματος του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

4. α) Σε περίπτωση που ο ελεγχόμενος φορέας, υπηρεσία, οργανισμός ή νομικό πρόσωπο δεν παρέχει τα έγγραφα, αρχεία, πληροφορίες και γενικότερα τη συνδρομή που του ζητούνται, κατά τη διενέργεια ελέγχου ή επιθεώρησης, κατά παράβαση των υποχρεώσεων της περ. β) της παρ. 1, η σχετική παράβαση βεβαιώνεται από τους υπαλλήλους που διενεργούν τον έλεγχο και του παραδίδεται άμεσα σχετική έκθεση και σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών, με απόδειξη παραλαβής.

β) Ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία παράδοσης σε αυτόν της προαναφερόμενης έκθεσης, ενώπιον του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

γ) Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση των ελεγκτών και τις απόψεις του ελεγχομένου, εφόσον κρίνει ότι έχει τελεστεί παράβαση, επιβάλλει, με πράξη του, διοικητικό πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδων (10.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, ανά ελεγχόμενο ή επιθεωρούμενο έτος, σε σχέση με το οποίο δεν παρέχεται στα ελεγκτικά όργανα η συνδρομή που προβλέπεται στην περ. α).

δ) Η πράξη επιβολής του διοικητικού προστίμου κοινοποιείται με απόδειξη παραλαβής στον ελεγχόμενο, βεβαιώνεται ως έσοδο του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ, ν.δ. 356/1974, Α’ 90) με τη σύνταξη χρηματικού καταλόγου από τη βεβαιούσα αρχή και με αναφορά της αρχής υπέρ της οποίας κατατίθεται και αποδίδεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ε) Το διοικητικό πρόστιμο της παρούσας παραγράφου επιβάλλεται επιπλέον άλλων κυρώσεων που επιβάλλονται, λόγω της παράβασης της κείμενης νομοθεσίας, οι οποίες βεβαιώνονται στο πλαίσιο του διενεργούμενου ελέγχου ή επιθεώρησης.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ’
## ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

### Άρθρο 14
### Παράταση προθεσμίας εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βοσκήσιμων γαιών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015

Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015 (Α’ 164) περί εκπόνησης, υποβολής και έγκρισης των δι-

αχειριστικών σχεδίων βόσκησης, παρατείνεται, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέχρι τις 31.12.2023 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 3. Εφόσον οι διαδικασίες του πρώτου εδαφίου δεν έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31.12.2023, με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται σε ετήσια βάση και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.».

**Άρθρο 15**
**Άδειες αλίευσης ολοθούριων - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 48/2018**

1. Η προθεσμία του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 48/2018 (Α’ 90), περί άδειας αλίευσης ολοθούριων, παρατείνεται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας αλίευσης είναι το σκάφος να διαθέτει σε ισχύ αλιευτική άδεια με στατικά εργαλεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 666/1966 (Α’ 160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και του π.δ. 261/1991 (Α’ 98), να έχει εγκατεστημένη και σε πλήρη λειτουργία συσκευή δορυφορικής παρακολούθησης (VMS), ανεξαρτήτως του μήκους του σκάφους και να τηρεί ηλεκτρονικό ημερολόγιο αλιείας (ERS).

Μέχρι και την 30ή Απριλίου 2022 η άδεια αλίευσης ειδών ολοθούριων του γένους Holothuria spp. χορηγείται εφόσον το σκάφος διαθέτει σε ισχύ μόνο αλιευτική άδεια με στατικά εργαλεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 666/1966 και του π.δ. 261/1991. Μετά την 30ή Απριλίου 2022, η ως άνω άδεια χορηγείται εφόσον το σκάφος έχει εγκατεστημένη και σε πλήρη λειτουργία συσκευή δορυφορικής παρακολούθησης (VMS), ανεξαρτήτως του μήκους του και τηρείται ηλεκτρονικό ημερολόγιο αλιείας (ERS).».

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 23η Μαΐου 2021.

**Άρθρο 16**
**Παράταση προθεσμιών χορήγησης αποζημιώσεων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 209 του ν. 4820/2021**

Οι προθεσμίες της περ. β) της παρ. 1, του πρώτου εδαφίου της περ. β) της παρ. 2, καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 209 του ν. 4820/2021 (Α’ 130), περί χορήγησης αποζημιώσεων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), παρατείνονται, οι παραπομπές της περ. β) της παρ. 1 διορθώνονται, και το άρθρο 209 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 209
Ρυθμίσεις θεμάτων του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων σχετικά με τις ζημιές που προκλήθηκαν λόγω παγετού

1. Ειδικά για τις ζημιές που προκλήθηκαν σε αγροτικές καλλιέργειες από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» από την 15η.2.2021 έως και την 20ή.4.2021 σε διαδοχικές χρονικές περιόδους, λόγω της μοναδικής φύσης του στις Περιφέρειες της Χώρας και στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων τους, ισχύουν τα εξής:

α) Το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο δύναται να ανέρχεται έως το 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, κατά παρέκκλιση των παρ. 5 και 6 του άρθρου 6 του ν. 3877/2010 (Α’ 160) και της παρ. 2 του άρθρου 23 της υπ’ αρ. 157502/27.7.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 1668). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛ.Γ.Α., καθορίζεται το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο.

β) Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) μπορεί, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021, να χορηγεί στους δικαιούχους προκαταβολή μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, την οποία δικαιούνται, και να καθορίζει ποσοστό προκαταβολής διαφορετικό ανά ζημιογόνο αίτιο ή ανά προϊόν ή ανά γεωγραφική ζώνη, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 11, της παρ. 2 του άρθρου 12 και της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3877/2010, της παρ. 1 του άρθρου 24 της υπ’ αρ. 157502/27.7.2011 κοινής υπουργικής απόφασης, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 της υπ’ αρ. 157501/27.7.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 1669), καθώς και των παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 7 της υπ’ αρ. 425/42522/20.5.2013 κοινής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 1239).

γ) Κατά όμοιον τρόπο με εκείνο της περ. β’ δύνανται να λαμβάνουν προκαταβολές μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, όσοι υπέστησαν ζημιές στις καλλιέργειές τους, οι οποίες ήταν σε προανθικό στάδιο, εντασσόμενες στο Ειδικό (AD HOC) Πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων για τον «Παγετό Άνοιξη 2021» από την 15η.2.2021 έως και την 20ή.4.2021, το οποίο θα υποβληθεί για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο ως άνω πρόγραμμα θα περιλαμβάνονται όλες οι ζημιές από την 15η.2.2021 έως και την 20ή.4.2021 στις καλλιέργειες που ήταν σε προανθικό στάδιο και δεν καλύπτονται από τον Κανονισμό Ασφάλισης του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.). Για το ανώτατο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο για τις ζημιές της παρούσας περίπτωσης εφαρμόζεται η περ. α’.

2.α) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 της υπ’ αρ. 5127/57526/26.5.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών

Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 1913), για τους απασχολούμενους σε όλα τα στάδια της ασφαλιστικής και εκτιμητικής διαδικασίας, των προγραμμάτων ενεργητικής προστασίας και κρατικών οικονομικών ενισχύσεων, καθώς και για τους απασχολούμενους σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους, γεωτεχνικούς υπαλλήλους ή υπαλλήλους λοιπών ειδικοτήτων, που υπηρετούν στον ΕΛ.Γ.Α. ή διατίθενται από άλλους δημόσιους φορείς, στους οποίους ανατίθεται έργο σχετικό με τις ζημιές που προκλήθηκαν από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» της παρ. 1, το συνολικό ετήσιο όριο των αποζημιώσεων, μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.12.2021, καθορίζεται μέχρι του ποσού των τεσσάρων χιλιάδων οκτακόσιων (4.800) ευρώ, χωρίς μηνιαίο όριο.

Ειδικότερα, για τους απασχολούμενους τακτικούς και εκτάκτους υπαλλήλους του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Λάρισας, το ετήσιο όριο αποζημίωσης καθορίζεται μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων διακοσίων (7.200) ευρώ.

β) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 της υπ’ αρ. 3493/37001/30.3.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 1189), για τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους δικαιούχους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α. για τη διεκπεραίωση των δηλώσεων ζημιάς αιτήσεων οικονομικών ενισχύσεων σύμφωνα με την υπ’ αρ. 3493/37001/30.3.2017 κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και των ζημιών της περ. α’, το συνολικό ετήσιο όριο των αποζημιώσεων, μέχρι την ολοκλήρωση της διεκπεραίωσης δηλώσεων αιτήσεων διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.1.2022, καθορίζεται μέχρι του ποσού των τεσσάρων χιλιάδων οκτακόσιων (4.800) ευρώ, χωρίς μηνιαίο όριο.

Ειδικότερα, για τους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α. της Περιφέρειας Θεσσαλίας το ετήσιο όριο αποζημίωσης καθορίζεται μέχρι του ποσού των επτά χιλιάδων διακοσίων (7.200) ευρώ.

3. Για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών που προκλήθηκαν από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» της παρ. 1 και μόνο για το προσωπικό της Κεντρικής Διοίκησης του ΕΛ.Γ.Α. και των Περιφερειακών Υποκαταστημάτων Λάρισας, Κοζάνης, Βέροιας, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Λαμίας, Πάτρας και Τρίπολης, που απασχολείται με αυτή:

α) Οι ώρες της απασχόλησης, καθ’ υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, για απογευματινή υπερωριακή εργασία της περ. α’ της υποπαρ. 2 της παρ. Α’ του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α’ 176) ορίζονται ανά εξάμηνο μέχρι διακόσιες (200) ανά υπάλληλο.

Ειδικότερα, για τους απασχολούμενους τακτικούς και εκτάκτους υπαλλήλους του Περιφερειακού Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Λάρισας ορίζονται ανά εξάμηνο μέχρι τριακόσιες (300) ώρες ανά υπάλληλο.

β) Αν ο υπάλληλος εργαστεί την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την τελευταία ημέρα του πενθημέρου εργασίας, μπορεί να επιλέξει ωριαία αποζημίωση για εργασία πέραν του πενθημέρου ίση με αυτή που καταβάλλεται για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22.00 ώρα, προσαυξημένη κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), αντί της υποχρεωτικής χορήγησης άλλης ημέρας απουσίας με αποδοχές μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 21 της υπ’ αρ. 287819/10.8.2005 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β’ 1163).

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 έως 3 ισχύουν αποκλειστικά μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.1.2022.

**Άρθρο 17**
**Παράταση θητείας Προέδρου Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων**

Η θητεία του Προέδρου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 19η.11.2022, ημερομηνία λήξης της θητείας των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού.

**Άρθρο 18**
**Απασχόληση εργατών γης τρίτων χωρών - Τροποποίηση των παρ. 1 και 3 και προσθήκη παρ. 3α, στο άρθρο δέκατο έκτο του ν. 4783/2021**

Στο άρθρο δέκατο έκτο του ν. 4783/2021 (Α’ 38), περί μετάκλησης πολίτη τρίτης χώρας για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες: α) η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 παρατείνεται, β) οι παραπομπές της υποπερ. βα’ της περ. β’ της παρ. 3 επικαιροποιούνται, γ) προστίθεται νέα παρ. 3α και το άρθρο δέκατο έκτο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δέκατο έκτο
Μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας
για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες

1. Εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει πολίτη τρίτης χώρας, που απαλλάσσεται από την υποχρέωση θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4251/2014 (Α’ 80), μπορεί να υποβάλει, μέχρι την 31η.12.2021, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, με βάση τις θέσεις εργασίας, όπως καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11 του ν. 4251/2014, προκειμένου να τον μετακαλέσει για απασχόληση στην εποχιακή αγροτική οικονομία. Η αίτηση, στην οποία αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία (επώνυμο, όνομα, επώνυμο και όνομα πατέρα, επώνυμο και όνομα μητέρας, χώρα και ημερομηνία γέννησης, ιθαγένεια, αριθμός διαβατηρίου, ημερομηνία έκδοσης και λήξης, χώρα έκδοσης) του προς απασχόληση πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος πρέπει να μην έχει συμπληρώσει το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας, καθώς και ο αριθμός φορολογικού μητρώου του εργοδότη υποβάλλονται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ).

2. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να διαλειτουργεί με συστήματα δημοσίων φορέων. Η είσοδος των εργοδοτών-χρηστών στην πλατφόρμα πραγματοποιείται κατόπιν προηγούμενης αυθεντικοποίησής τους με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο ΣΤ’ του Μέρους Α’ του ν. 4727/2020 (Α’ 184). Πρόσβαση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα παρέχεται στις αρμόδιες υπηρεσίες, ιδίως των Υπουργείων Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε όλες τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σε όλες τις Αστυνομικές Αρχές, στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

3. Η ανωτέρω αίτηση συνοδεύεται τουλάχιστον από τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

α) Παράβολο (κωδ. 2113) και αποδεικτικό καταβολής του, ύψους εκατό (100) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που πρόκειται να απασχοληθεί, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται.

β) Υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη με την οποία δηλώνεται ότι:

βα) θα απασχολήσει προσωρινά για την παροχή αγροτικών εργασιών τον συγκεκριμένο πολίτη τρίτης χώρας, για περίοδο τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών, και έως ενενήντα (90) ημέρες, με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3α και 7,

ββ) θα αναλάβει τις προβλεπόμενες δαπάνες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 (Α’ 212),

βγ) ο μετακαλούμενος θα παρέχει τις αγροτικές εργασίες σε τόπο επακριβώς προσδιορισμένο ως προς την περιφερειακή ενότητα, τον δήμο και τη δημοτική ενότητα ή δημοτική κοινότητα και ότι προσωρινά θα διαμένει σε τόπο που προσδιορίζεται με ακριβή στοιχεία διεύθυνσης. Το κατάλυμα που παρέχεται από τον εργοδότη πρέπει να πληροί τις απαιτούμενες, από τις κείμενες υγειονομικές διατάξεις, προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας, υπό τον έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών, και ο εργοδότης πρέπει να ενημερώνει την αρμόδια αρχή για οποιαδήποτε αλλαγή. Σε περίπτωση που απαιτείται από τον εποχικά εργαζόμενο να καταβάλει μίσθωμα, ο εργοδότης προσφέρει στον εποχικά εργαζόμενο μισθωτήριο ή ισοδύναμο έγγραφο που αναγράφει σαφώς τους όρους ενοικίασης του καταλύματος. Σε κάθε περίπτωση, το ύψος του μισθώματος πρέπει να είναι ανάλογο με την αμοιβή του εποχικά εργαζομένου και την ποιότητα του καταλύματος και δεν εκπίπτει αυτομάτως από τον μισθό του εποχικά εργαζομένου. Όταν το κατάλυμα δεν παρέχεται από τον εργοδότη, ο εργοδότης οφείλει να προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι ο εποχικά εργαζόμενος διαθέτει εξ ιδίων κατάλυμα, το οποίο πληροί τις απαιτούμενες από τον νόμο προδιαγραφές.

γ) Ενιαία δήλωση καλλιέργειας ή ενιαία δήλωση εκτροφής του άρθρου 9 του ν. 3877/2010 (Α’ 160).

δ) Φωτοτυπία του διαβατηρίου του πολίτη τρίτης χώρας.

ε) Πιστοποιητικό από το οποίο προκύπτουν τα ληξιαρχικά στοιχεία (επώνυμο, όνομα, επώνυμο και όνομα πατέρα, επώνυμο και όνομα μητέρας, χώρα και ημερομηνία γέννησης).

3α. Η προσωρινή απασχόληση της υποπερ. βα’ της περ. β’ της παρ. 3 για την παροχή αγροτικών εργασιών σε πολίτη τρίτης χώρας δύναται να παραταθεί, με χορήγηση υπηρεσιακού σημειώματος που εκδίδεται από την κατά τόπον αρμόδια Διεύθυνση Αλλοδαπών ή Διεύθυνση Αστυνομίας της Ελληνικής Αστυνομίας, έως και δέκα (10) ημέρες πριν από τη λήξη της αρχικής περιόδου ισχύος της επιτρεπόμενης διάρκειας διαμονής.

Για τη χορήγηση της παράτασης υποβάλλεται στις ανωτέρω αρχές, κοινή αίτηση του εργοδότη και του μετακαλούμενου εργάτη, όπου αναφέρεται το χρονικό διάστημα της αιτούμενης παράτασης, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Η αίτηση παράτασης συνοδεύεται από τα εξής δικαιολογητικά:

α) Υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη, ο οποίος δηλώνει υπευθύνως ότι:

αα) υπάρχουν λόγοι που σχετίζονται με την ολοκλήρωση αγροτικών εργασιών, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την παράταση παραμονής του αλλοδαπού στη χώρα, προκειμένου να τον απασχολήσει για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ακόμη ημέρες,

αβ) θα αναλάβει τις προβλεπόμενες δαπάνες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 (Α’ 12),

αγ) θα παρέχει επαρκές κατάλυμα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

αδ) τα δικαιολογητικά που έχει καταθέσει κατά την αρχική αίτηση για μετάκληση βρίσκονται σε ισχύ, εφόσον δεν έχουν ανακληθεί.

β) Φωτοαντίγραφο της πρώτης σελίδας του διαβατήριου του αλλοδαπού, καθώς και των σελίδων με τις σφραγίδες εισόδου/εξόδου που σχετίζονται με την χρονική περίοδο παραμονής του στη χώρα για απασχόληση σε αγροτικές εργασίες, σύμφωνα με το παρόν.

γ) Έγχρωμη φωτογραφία του αλλοδαπού.

δ) Φωτοαντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου του εργοδότη.

4. Οι υπηρεσίες μιας στάσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος, εκδίδουν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης του εργοδότη, συγκεντρωτική κατάσταση των αιτούντων και την αποστέλλουν προς τις αρμόδιες υπηρεσίες διαβατηριακού ελέγχου της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να επιτρέψουν την είσοδο στη Χώρα των συγκεκριμένων πολιτών, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ν. 4251/2014.

5. Η πλήρωση των προϋποθέσεων του παρόντος παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα εργασίας ως εποχιακού εργάτη, για όσο χρόνο διαρκεί η διαμονή του,

χωρίς θεώρηση εισόδου, στη Χώρα. Για την απασχόλησή του αυτή υπάγεται στην ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων) με εργόσημο σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α’ 205) και το άρθρο 20 του ν. 3863/2010 (Α’ 115).

6. Μετακαλούμενος πολίτης τρίτης χώρας, που έχει εισέλθει σύμφωνα με το παρόν υποχρεούται να διαμένει στο κατάλυμα που δηλώνει ο εργοδότης του και δεν δύναται να εργαστεί σε άλλον εργοδότη, εκτός αν, εντός πέντε (5) ημερών από τη λήξη της περιόδου απασχόλησής του, νέος εργοδότης υποβάλλει την αίτηση της παρ. 1.

7. Μετακαλούμενος πολίτης τρίτης χώρας, που έχει εισέλθει, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και έχει αποχωρήσει από την Ελλάδα, δεν έχει δικαίωμα επιστροφής για τον ίδιο λόγο, για διάστημα δύο (2) μηνών από την ημερομηνία αποχώρησής του και, σε κάθε περίπτωση, τηρουμένης της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806.

8. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας των παρ. 1 και 2, και πάντως όχι πέραν της 15ης.6.2021, η αίτηση της παρ. 1 με τα δικαιολογητικά εργοδότη της παρ. 3, υποβάλλεται είτε μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η συγκεντρωτική κατάσταση της παρ. 4 αποστέλλεται και στον e-ΕΦΚΑ για τις ανάγκες χορήγησης ΑΜΚΑ. Εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έναρξη της λειτουργίας της πλατφόρμας των παρ. 1 και 2, ο εργοδότης υποχρεούται να καταχωρίσει σε αυτήν όλα τα προβλεπόμενα στο παρόν στοιχεία του πολίτη τρίτης χώρας.

9. Ειδικά για τον περιορισμό των συνεπειών διασποράς της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, από τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι τη λειτουργία της πλατφόρμας της παρ. 2, τα στοιχεία ελέγχου και πιστοποίησης που συγκεντρώνονται από τις υπηρεσίες διαβατηριακού ελέγχου της Ελληνικής Αστυνομίας, προκειμένου να επιτρέπεται η είσοδος των μετακαλουμένων από τρίτες χώρες για απασχόληση στην εποχιακή αγροτική οικονομία, διαβιβάζονται στην κατά τόπον αρμόδια υπηρεσία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), προκειμένου να διενεργούνται έλεγχοι για την τήρηση των μέτρων υγείας και ασφάλειας στην εργασία, ιδίως αναφορικά με την τήρηση των μέτρων αντιμετώπισης της μετάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.

10. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να τροποποιούνται ο τύπος της αίτησης, καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται, πέραν όσων αναφέρονται στην παρ. 3, και, περαιτέρω, να καθορίζονται η διαδικασία πληροφόρησης των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών, καθώς και των εμπλεκομένων φορέων για τους μετακαλούμενους πολίτες τρίτων χωρών προς τον σκοπό της εποχικής εργασίας, ο φορέας, υπό την ευθύνη και εποπτεία του οποίου λειτουργεί η πλατφόρμα, τα τεχνικά και οργανωτικά ζητήματα για τη λειτουργία της πλατφόρμας, συμπεριλαμβανομένης και της έναρξης αυτής και της πρόσβαση σε αυτήν, οι απαιτούμενες διασυνδέσεις της πλατφόρμας με άλλα πληροφοριακά συστήματα, η διαδικασία αυθεντικοποίησης, καθώς και κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζονται οι όροι, η διαδικασία, τα όργανα ελέγχου και οι κυρώσεις, καθώς και τα πρόστιμα στις περιπτώσεις παραβίασης του παρόντος.».

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε’
## ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

### Άρθρο 19
### Οριοθέτηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4797/2021

Στον ν. 4797/2021 (Α’ 66), προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α
Οριοθέτηση αγροτικών εκμεταλλεύσεων

1. Στην περίπτωση κατά την οποία παρατηρούνται σημαντικές και εκτεταμένες ζημίες σε αριθμό πληγεισών αγροτικών εκμεταλλεύσεων ή σε μέγεθος καταστροφής και στην περίπτωση που οι πληγείσες από θεομηνίες περιοχές περιλαμβάνουν αγροτικές εκμεταλλεύσεις και δεν δύναται να οριοθετηθούν, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και Εσωτερικών κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 2576/1998 (Α’ 25), δύναται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων και εισήγηση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13, να ρυθμίζονται τα θέματα οριοθέτησης των πληγεισών περιοχών και διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Το παρόν ισχύει από την 1η Ιουνίου 2020.».

### Άρθρο 20
### Εκκρεμείς υποθέσεις επιχορήγησης - Τροποποίηση των παρ. 1, 3 και 5 του άρθρου 24 του ν. 4797/2021

Στο άρθρο 24 του ν. 4797/2021 (Α’ 66), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 τροποποιείται ως προς τον χρονικό προσδιορισμό των θεομηνιών που έχουν πλήξει τη Χώρα, β) στην παρ. 3 προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφια, γ) στην παρ. 5 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς την προσθήκη της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών και οι παρ. 1, 3 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών του άρθρου 19, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, διαβιβάζονται σε αυτήν, από υπηρεσίες και φορείς, οι υποθέσεις για επιχορήγηση επιχειρήσεων, καθώς και για τα λοιπά θέματα

αρμοδιότητας της ανωτέρω διεύθυνσης, που αφορούν θεομηνίες που έχουν πλήξει περιοχές της Χώρας από την 1η Ιουνίου 2020 και μετά.

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 για την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής, οι αρμοδιότητες που μνημονεύονται στον παρόντα, σχετικά με την επιχορήγηση και την προκαταβολή των άρθρων 4, 7, 8, 11 και 12 ασκούνται από το Γ΄Τμήμα της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1 και μέχρι τις 30 Ιουνίου 2022 οι αρμοδιότητες του παρόντος που αφορούν θεομηνίες που έχουν πλήξει περιοχές της χώρας πριν την 1η.6.2020 εξακολουθούν να ασκούνται από το Γ΄ Τμήμα της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 1, οι αρμοδιότητες του παρόντος που αφορούν θεομηνίες που έχουν πλήξει περιοχές της χώρας από την 1η Ιουνίου 2020 και μετά, ασκούνται από τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής. Μετά τις 30 Ιουνίου 2022, οι αρμοδιότητες του παρόντος ασκούνται από τη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής.

5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Οικονομικής Πολιτικής συστήνονται ομάδες έργου αποτελούμενες από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4622/2019 (Α’ 133), με αντικείμενο την εκτέλεση ενεργειών για την ομαλή και ασφαλή μεταφορά των εκκρεμών υποθέσεων, της σχετικής αλληλογραφίας και του λοιπού αρχείου για την εφαρμογή του άρθρου 36 του ν. 2459/1997 (Α’ 17) στη Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Οικονομικών και στη Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, κατά περίπτωση. Αποστολή των ομάδων έργου είναι η εκτέλεση ενεργειών για την ομαδοποίηση, ταξινόμηση και καταγραφή των υποθέσεων του πρώτου εδαφίου και ενεργειών που εκκρεμούν σε υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, κατά περίπτωση και Υποδομών και Μεταφορών και της εισερχόμενης αλληλογραφίας με αποδέκτες τις υπηρεσίες αυτές, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

**Άρθρο 21**
**Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης βάσει του Προσωρινού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επιχειρήσεις με μεγάλες οικονομικές απώλειες σε περιοχές που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές**

1. Σε επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, υπέστησαν μεγάλες οικονομικές απώλειες, οι οποίες επιτάθηκαν από φυσικές καταστροφές που εκδηλώθηκαν εντός του έτους 2021 και έχουν έδρα ή υποκατάστημα σε περιοχές που επλήγησαν από τις εν λόγω φυσικές καταστροφές, δύναται να χορηγείται ενίσχυση με τη μορφή επιχορήγησης.

2. Η ενίσχυση χορηγείται σύμφωνα με την παρ. 3 και την υπό στοιχεία 2020/C 91 I/01 της 20ής Μαρτίου 2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» και κατόπιν έγκρισης του σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Επιτροπή.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από εισήγηση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13 του ν. 4797/2021 (Α’ 66) και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται οι δικαιούχοι, η μεθοδολογία προσδιορισμού του ύψους της ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις χορήγησης, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης και ο τρόπος καταβολής της, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι διαδικασίες ελέγχων, η διαδικασία ανάκτησης και βεβαίωσης τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η ενίσχυση είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

**Άρθρο 22**
**Επιστροφή ποσών από το προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου**

Στο άρθρο τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α’ 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α’ 86), η παρ. 3 τροποποιείται ως προς την προσθήκη στην εξουσιοδοτική διάταξη των διαδικασιών, των οργάνων ελέγχου, της διαδικασίας και των οργάνων ανάκτησης και βεβαίωσης τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και των επιστρεπτέων ποσών και διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι δικαιούχοι, το ύψος της ενίσχυσης, οι προϋποθέσεις χορήγησης και επιστροφής της, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, τα απαιτούμενα στοιχεία, ο τρόπος καταβολής και επιστροφής της ενίσχυσης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου, η διαδικασία και τα όργανα ανάκτησης και βεβαίωσης τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και των επιστρε-

πτέων ποσών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

**Άρθρο 23**
**Χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε ιδιοκτήτες, προπονητές και αναβάτες δρομώνων ίππων**

1. Χορηγείται εφάπαξ οικονομική ενίσχυση στους ιδιοκτήτες ίππων, τους προπονητές και τους αναβάτες δρομώνων ίππων, λόγω της αναστολής των ιπποδρομιών και του ιπποδρομιακού στοιχηματισμού, εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του κανονισμού de minimis 1407/2013. Με την επιφύλαξη της μη υπέρβασης ανά δικαιούχο σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης του προβλεπόμενου από τον ως άνω κανονισμό ανώτατου ορίου, η χορηγούμενη οικονομική ενίσχυση ανέρχεται σε ποσοστό έως πενήντα τοις εκατό (50%) επί των απολεσθέντων επάθλων για τις χρονικές περιόδους του έτους 2020 κατά τις οποίες δεν διεξήχθησαν ιπποδρομίες λόγω της εφαρμογής έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο της περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

2. Δικαιούχοι της οικονομικής ενίσχυσης είναι οι ιδιοκτήτες, οι προπονητές και οι αναβάτες δρομώνων ίππων, οι οποίοι δεν έχουν λάβει οποιαδήποτε προηγούμενη έκτακτη οικονομική ενίσχυση για λόγους αναγόμενους στην πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 και συνδέονται, υπό τις παραπάνω ιδιότητες αντιστοίχως, με ίππους που α) ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ενεργών ίππων του Ν.Π.Δ.Δ.. με την επωνυμία «Φίλιππος Ένωση της Ελλάδος» (Φ.Ε.Ε.), που συστάθηκε με τον α.ν. 858/1937 και σύμφωνα με τον Κώδικα Ιπποδρομιών, που εγκρίθηκε με την υπ’ αρ. 1175/17.1.1997 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (Β’ 66) και β) συμμετείχαν σε αγωνιστική ιπποδρομιακή δραστηριότητα κατά τα χρονικά διαστήματα από την 1η.1.2020 έως και την 13η.3.2020 και από την 15η.6.2020 έως και την 6η.11.2020.

3. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α’ 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 (Α’ 167), δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

4. Η δαπάνη της ενίσχυσης της παρ. 1 βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού του οικονομικού έτους 2021 και καλύπτεται με μεταφορά πιστώσεων από τον ΑΛΕ 2910601058 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κορωνοϊό» του Ειδικού Φορέα 23-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες».

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού καθορίζονται το συνολικό ποσό της οικονομικής ενίσχυσης, ο τρόπος διανομής του ανά δρόμωνα ίππο, ο τρόπος και τα ποσοστά περαιτέρω επιμερισμού, σε ιδιοκτήτες, προπονητές και αναβάτες αντιστοίχως, του αναλογούντος σε κάθε δρόμωνα ίππο ποσού, ο τρόπος υπολογισμού του ακριβούς διανεμητέου ποσού ανά κατηγορία δικαιούχων, οι προϋποθέσεις, ο φορέας, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και οι επιμέρους αρμοδιότητές τους, η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής, ο χρόνος και ο τρόπος ελέγχου των κριτηρίων για τη χορήγηση των ανά κατηγορία δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ’**
**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 24**
**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

**ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι Υπουργοί

| | | |
|---|---|---|
| Οικονομικών<br>**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ** | Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών<br>**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ** | Ανάπτυξης και Επενδύσεων<br>**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ** |
| Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών<br>**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ** | Εθνικής Άμυνας<br>**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ** | Παιδείας και Θρησκευμάτων<br>**ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ** |
| Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων<br>**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ** | Υγείας<br>**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ** | Περιβάλλοντος και Ενέργειας<br>**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ** |
| Προστασίας του Πολίτη<br>**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ** | Πολιτισμού και Αθλητισμού<br>**ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ** | Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού<br>**ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ** |
| Δικαιοσύνης<br>**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ** | Εσωτερικών<br>**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ** | Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών<br>**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ** |
| Μετανάστευσης και Ασύλου<br>**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ** | Υποδομών και Μεταφορών<br>**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ** | Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής<br>**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ** |
| Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων<br>**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ** | Τουρισμού<br>**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ** | Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας<br>**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ** |
| Επικρατείας<br>**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ** | | |

*Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.*

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

## 1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

## 2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

| | |
|---|---|
| **Ταχυδρομική Διεύθυνση:** Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα | Ιστότοπος: **www.et.gr** |
| **ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054** | Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr** |
| **ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ**<br>**Πωλήσεις - Συνδρομές:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)<br>**Πληροφορίες:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)<br>**Παραλαβή Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139) | Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr** |
| **Ωράριο για το κοινό:** Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30 | Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr** |

**Πείτε μας τη γνώμη σας,**

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

*0100228271121002 0*